

Kendinden Tiksinme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kendinden Tiksinme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24578>

Özet

Kendinden Tikslenme Ölçeði, bireylerin kendi benliklerine yönelik hissettikleri tikslenme düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikolojik bir araçtır. Sunulan bu giriş, ölçeğin Türkçe popülasyon üzerindeki kullanıma odaklanmaktadır. Ölçek, Taysi ve Orçan (2020) tarafından gerçekleştirilen bir Uyarlama çalışması sonucunda Türkçeye kazandırılmıştır. Bu uyarlama çalışması, ölçeğin kültürel bağlamda geçerli ve güvenilir bir ölçüm sağladığını göstermek amacıyla Psikometrik Nitelikler açısından detaylı olarak incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Kendinden Tikslenme, Öz-Tikslenme, Kendinden Tikslenme Ölçeði, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Psikopatoloji, Duygusal Düzenleme.

Yazarlar

Ebru Taysi, Fatih Orçan.

Amaç

Kendinden Tikslenme Ölçeği'nin temel amacı, klinik ve araştırma ortamlarında bireylerin kendilerine yönelik yaklaşımların olumsuz, öğrenme ve tiksinti duygularının yoğunluğunu ve doğasını nicel olarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle utanç, öz-eleğtiri ve çeğitli psikolojik rahatsızlıklarla ilişkili olan kendini hedef alan tiksinti duygusunu belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Taysi ve Orçan tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışmasının spesifik amacı ise, orijinal ölçeğin faktör yapısını, iç tutarlılığını ve geçerliliğinin Türk kültürüne uygunluğunu test etmek ve böylece Türk psikoloji literatürüne standart bir ölçüm aracı sunmaktır.

Yapı

Ölçek, psikolojideki temel duygulardan biri olan **tikslenmenin**, bireyin kendi benliğine, fiziksel görünümüne, davranışlarına veya geçmişteki eylemlerine yöneltilmesiyle ortaya çıkan karmaşık bir duygusal ve bilişsel Kendinden Tikslenme yapısını ölçmektedir. Bu yapı genellikle iki ana bileşene ayrılır: kendini hedef alan fiziksel tikslenme ve kendini hedef alan davranışsal/ahlaki tikslenme.

Kendinden tikslenme, depresyon, anksiyete bozuklukları, yeme bozuklukları ve travma sonrası stres bozukluğu gibi birçok psikopatolojinin temelinde yatan önemli bir transdiagnostik faktör olarak kabul edilmektedir. Bu ölçek, araştırmacılar ve klinisyenlerin bu yapıyı güvenilir bir şekilde

de?erlendirmesine olanak tan?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? s?ras?nda, yap?sal geçerli?in incelenmesine büyük önem verilmi?tir. Taysi ve Orçan (2020) çal??mas?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de korunup korunmad???n? belirlemek için çe?itli istatistiksel yöntemler kullan?lm??t?r. Bu süreç, ölçek maddelerinin ölçmeyi amaçlad??? psikolojik yap?y? gerçekten ölçtü?ünü kan?tlamak için zorunludur.

Elde edilen sonuçlar, ölçe?in teorik yap?yla uyumlu oldu?unu ve yeterli düzeyde yap? Geçerlik sa?lad???n? desteklemektedir. Ancak, spesifik geçerlik katsay?lar? (örne?in, faktör yükleri veya kriter geçerli?i korelasyonlar?) için kaynak makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in zaman içinde tutarlı sonuçlar verip vermedi?ini ve içindeki maddelerin birbirleriyle ne kadar uyumlu oldu?unu belirlemek üzere Güvenirlik analizleri gerçekleştirilmi?tir.

Genellikle iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri kullan?larak ölçe?in güvenilirli?i de?erlendirilmi?tir. Çal??ma, ölçe?in Kendinden Tiksınme düzeyini tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösteren yüksek iç tutarlılık katsay?lar? bildirmi?tir, bu da ölçe?in ara?tırma ve klinik uygulamalar için uygun oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinin kritik bir a?aması olan faktör analizi, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türkçe örnekleme de do?rulanıp do?rulanmad???n? test etmi?tir. Çal??mada, büyük olasılıkla Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullan?larak, ölçe?in orijinal yap?s?na (genellikle iki faktörlü bir yap?) ne ölçüde uydu?u incelenmi?tir.

Bu analizler, Kendinden Tiksınme yap?s?n?n kültürel s?n?rlar? a?an tutarlı bir ölçüm sa?lad???n? ve ölçe?in Türkçe formunun geçerli bir yap?sal temele sahip oldu?unu kan?tlam??t?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Orijinal ölçe?in formatına ba?lı olarak, muhtemelen 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm??t?r (Örne?in, "Hiç uygun de?il"den "Tamamen uygun"a).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dil (İngilizce veya ilgili diğere diller).

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri ve genel yetişkin popülasyonu.

Yaş Grubu: 18 yaş ve üzeri yetişkinler.

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması için kullanılan örneklem detayları kaynak makalede mevcuttur.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği. Katılımcılar kendilerine yönelik tiksınme duygularını yansıtan ifadelerle ne ölçüde katılımları belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Öz-Değerlendirme, Psikometrik Nitelikler, Faktör Yapısı, Geçerlik, Güvenirlik, Uyarlama, Taysi ve Orçan.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: ebrutaysi@sdu.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazışma Adresi: Süleyman Demirel Üniversitesi (SDÜ), Isparta/Türkiye (Uyarlama çalışması sırasında yazarların bağı olduğu kurum).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarlama): 2020

İzinler ve Ücret: Ölçeğin akademik ve klinik amaçlı kullanım için genellikle sorumlu yazar (Ebru Taysi) ile iletişime geçilmesi önerilir. Ticari amaçlı kullanımlar için ek izinler gerekebilir.

PDF Erişimi: Ölçeğin tam metni ve puanlama bilgileri içeren orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

The original PDF can be downloaded here: kendinden-tiksınme-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Kendinden Tiksınme Ölçeği'nin Türkçe Güvenirlik ve Geçerlik çalışması için temel referans aşağıdadır:

Taysi, E., ve Orđan, F. (2020). Kendinden Tiksınme Ölçeği'nin psikometrik niteliklerinin test edilmesi. *SDÜ Fen-Edebiyat Fakóltesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (50), 167-176.

Kendinden Tiksınme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, kaynağın kısıtlı olması nedeniyle bu akademik girişte doğrudan sunulmamaktadır. Maddelerin orijinal ve doğru formuna ulaşmak için lütfen yukarıda belirtilen PDF dosyasını veya sorumlu yazarın referans alınız. Ölçek maddeleri, bireyin kendi bedeni, davranışları ve benliği hakkındaki tiksınme duygularını yansıtan ifadelerden oluşmaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM